

‘Zoveel ik kon / heb ik de straat bezongen.’

Wie behoefte heeft om de mens Michaël Slory te leren kennen zou beslist het geschreven portret van Michiel van Kempen moeten lezen. Te vinden in het nawoord van de nieuwe bundel ‘Torent een man hoog met zijn poëzie’. Op overtuigende wijze schetst Van Kempen met woorden een beeld van een wel heel bijzonder mens. Hij doet dat liefdevol en oprecht. Uit dit nawoord komt ons een mens tegemoet die inderdaad niet treffender omschreven kan worden als een man die hoog torent met zijn poëzie. Wie ooit het geluk heeft gehad Slory tegen te komen tijdens zijn dagelijkse omzwervingen in Paramaribo zal niet makkelijk tot de conclusie komen dat dit ‘oude mannetje’ een weergaloos dichter is, laat staan dat deze man niet alleen poëzie schrijft maar poëzie **is**. De belichaming van poëzie. De poëzie van verbinding, altijd, overal en onvoorwaardelijk. Deze verbinding is bij Slory aangeboren. Hij schijnt deze unieke eigenschap niet moeizaam op zichzelf te hoeven veroveren. Een stad, een land, een natie mag zich gelukkig prijzen met deze troubadour. In veel opzichten vervult Slory de functie van een spiegel met dat verschil dat een spiegel in ongewijzigde vorm terugkaatst wat op zijn oppervlakte verschijnt. Bij Slory gaan de opgevangen beelden naar binnen waar ze op geheimzinnige wijze worden omgevormd tot woorden die ons verwonderen, ontroeren, shockeren, doen glimlachen, woorden waarin we onszelf kunnen herkennen en woorden waarover we kunnen nadenken. Zo op het eerste gezicht een mooie gave maar Slory is de eerste die deze gave weet te relativieren in het gedicht: ‘Bescheidenheid siert de mens’, stelt hij zichzelf een fundamentele vraag:

**Vind je niet
dat jouw eigen maaksels
jouw handen al na één dag
zijn ontgroeid?**

Vind je niet?

**Vind je niet
dat ergens
zonder jou**

iets anders broeit?

Vind je niet? (p. 18)

Naast deze relativerende bescheidenheid laat Slory in het titelgedicht zien dat hij zich zeer bewust is van zijn missie als dichter. Trefzeker zet hij zijn dichterschap neer in een paar rake en compacte zinnen:

Torent

**een man hoog
met zijn poëzie,
des te lichter
de woorden
die stromen
uit zijn heelal.
Des te weidser
de verspreiding
van zijn gedachten
in het al. (p. 35)**

Hier laat Slory zien dat hij zich verbonden voelt met zo iets immens als de kosmos. Daarmee stijgt hij uit boven zijn tastbare en zichtbare identiteit. Hij stelt zichzelf niet boven zijn medemensen, beslist niet, maar zijn heilige poëzie torent hoog. In veel gedichten gaat hij in gesprek met de natuur. De wind, de vogels, het wuivende gras zijn vaak zijn stille gesprekspartners. Dat roept soms een gevoel van eenzaamheid en verlorenheid op maar bij nadere beschouwing kan de lezer ervaren dat deze eenzaamheid door Slory als gelukkig wordt ervaren. Deze eenzaamheid, dit afgezonderd zijn vormt een voorwaarde voor zijn dichterschap. Slory is voortdurend in gesprek met zijn omgeving maar dit spreken lijkt zich moeiteloos te verheffen tot zingen. In een van zijn bekendste gedichten - 'Orfeu negro' - schrijft hij veelbetekenend: 'mi sa singi/ a son/ opo kon,'. Zo vormen zijn woorden een scheppende kosmische wereldklank en maakt Slory zichzelf tot medeschepper van alles wat is of wil worden. In het gedicht 'Jouw naam en de mijne' nodigt hij ons uit met hem mee te zingen:

Zodra de dans begint/ tussen jouw naam/ en de mijne,/ zing dan mee/ met je ogen/ en je lippen (p. 22)

Hoe velen van ons kunnen gehoor geven aan deze uitnodiging? De meesten van ons hebben schijnbaar wel iets belangrijkers aan ons hoofd dan zingen, zo lijkt het en dus is het maar goed dat er dichters zijn als Michaël Slory want het zou zo maar kunnen dat zonder dit mee zingen de zon niet meer opkomt en de wereld abrupt tot stilstand komt. In het aangrijpende gedicht 'Zoveel ik kon' (p. 55) lijkt Slory verantwoording te willen afleggen over zijn werk en leven en juist in de laatste zinnen van dit gedicht ervaar ik een onverwachte wanhoop die beklemmt maar ook alles weer open gooit. Slory heeft voor ons gezongen. Onverzettelijk en onvermoeibaar. Wat gaan wij nu doen? Komt er nog een lied?

**Zoveel ik kon
heb ik de straat bezongen.
Zoveel ik kon.**

**De richels van de daken,
de pijlers van de hekken,
de oude, jichtige bomen
op de hoek
die hun gebaarde wijsheid
van tijd tot tijd
doen vallen.**

**Ik heb geen klacht geuit
naar mens of steen
al was mijn lied alleen.**

**Maar waar de hoop verdween,
bleef leegte, bleef een verte
en die weent.**

Nicolaas Porter

Michaël Slory: 'Torent een man hoog met zijn poëzie'.

Haarlem: In de Knipscheer, 2012. ISBN 978 90 6265 806 0

Bron: De Ware Tijd Literair, zaterdag 13 oktober 2012